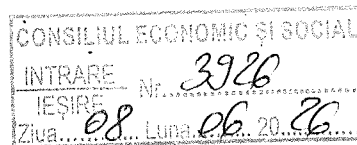

ROMANIA

LEGE

pentru stimularea incluziunii active pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități și susținerea angajatorilor care asigură integrarea profesională a acestora

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Necesitatea intervenției legislative

Integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități reprezintă una dintre cele mai importante obligații sociale și constituționale ale statului român. Dreptul la muncă, egalitatea de șanse și participarea activă la viața economică și socială trebuie garantate în mod efectiv tuturor cetățenilor, inclusiv persoanelor care se confruntă cu diferite forme de dizabilitate.

Deși legislația românească reglementează drepturile persoanelor cu dizabilități și stabilește obligații privind integrarea acestora pe piața muncii, realitatea economică și socială demonstrează că rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități rămâne semnificativ redusă în comparație cu media populației active. În practică, numeroase persoane cu dizabilități întâmpină dificultăți majore în accesarea unui loc de muncă stabil, adaptat nevoilor lor și compatibil cu pregătirea profesională deținută.

În același timp, foarte mulți angajatori evită angajarea persoanelor cu dizabilități din cauza costurilor suplimentare generate de adaptarea locurilor de muncă, a lipsei unor mecanisme eficiente de sprijin și a birocrăției administrative existente. Actualul sistem este construit într-o măsură prea mare pe sancțiuni și obligații legale, fără a dezvolta suficient componenta de stimulare și susținere activă a incluziunii profesionale.

Prezenta inițiativă legislativă pornește de la necesitatea schimbării acestei abordări și urmărește dezvoltarea unui sistem bazat pe stimulente economice, facilități fiscale și măsuri concrete de sprijin pentru angajatorii care contribuie activ la integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități.

Necesitatea unei astfel de intervenții legislative rezultă atât din obligațiile constituționale ale statului privind protecția persoanelor vulnerabile și garantarea egalității de șanse, cât și din obligațiile asumate de România prin Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată prin Legea nr. 221/2010.

În prezent, excluziunea profesională a persoanelor cu dizabilități produce efecte sociale și economice semnificative. Lipsa accesului la piața muncii generează dependență de prestații sociale, izolare socială și reducerea gradului de autonomie personală, în timp ce economia pierde resurse umane valoroase și potențial profesional insuficient valorificat.

ROMANIA

Prezenta reglementare urmărește tocmai dezvoltarea unui mecanism echilibrat și sustenabil prin care statul să susțină activ integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități și să încurajeze angajatorii să participe la acest proces într-un mod predictibil și eficient.

2. Obiectivele reglementării

Proiectul de lege are ca obiectiv principal creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități și dezvoltarea unui sistem modern de incluziune activă pe piața muncii.

Inițiativa legislativă urmărește stimularea angajatorilor prin acordarea unor facilități fiscale, subvenții și măsuri de sprijin financiar destinate adaptării locurilor de muncă și susținerii integrării profesionale pe termen lung.

Proiectul propune trecerea de la o abordare bazată exclusiv pe obligații și sancțiuni către un model construit pe stimulare economică și parteneriat între stat și mediul economic.

Totodată, inițiativa urmărește simplificarea procedurilor administrative și crearea unor mecanisme mai eficiente pentru accesarea sprijinului financiar destinat angajatorilor care încadrează persoane cu dizabilități.

Un alt obiectiv important îl reprezintă susținerea formării profesionale și a adaptării competențelor persoanelor cu dizabilități la cerințele actuale ale pieței muncii, inclusiv prin programe dedicate de calificare și recalificare profesională.

Prin măsurile propuse, proiectul urmărește nu doar creșterea numărului de angajări, ci și menținerea pe termen lung în activitate a persoanelor cu dizabilități, prin stimulente acordate angajatorilor care asigură stabilitate profesională și condiții adecvate de muncă.

3. Fundamentarea constituțională și juridică

Prezenta inițiativă legislativă este elaborată cu respectarea dispozițiilor Constituției României, republicată, în special ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 41 privind dreptul la muncă și protecția socială a muncii, art. 50 privind protecția persoanelor cu handicap și art. 135 privind obligația statului de a asigura protejarea intereselor economice și sociale.

Proiectul respectă principiile constituționale privind egalitatea de șanse, nediscriminarea și incluziunea socială și urmărește aplicarea efectivă a obligațiilor asumate de statul român în materia protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Totodată, reglementarea este compatibilă cu dispozițiile Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități și cu principiile europene privind integrarea profesională și accesibilitatea pe piața muncii.

ROMANIA

Măsurile propuse respectă principiul proporționalității și sunt fundamentate pe necesitatea susținerii unei categorii vulnerabile prin instrumente de stimulare economică și incluziune activă, fără afectarea concurenței loiale și fără instituirea unor obligații excesive pentru angajatori.

De asemenea, facilitățile și subvențiile prevăzute de proiect sunt corelate cu legislația națională și europeană în materia ajutorului de stat și pot fi implementate în condițiile respectării cadrului european aplicabil.

4. Impactul economic și social

Adoptarea prezentei inițiative legislative poate produce efecte sociale și economice importante atât pentru persoanele cu dizabilități, cât și pentru mediul economic și pentru stat.

Creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități poate contribui la reducerea dependenței de prestațiile sociale și la creșterea autonomiei financiare și profesionale a beneficiarilor.

Integrarea profesională activă contribuie în mod direct la reducerea excluziunii sociale și la dezvoltarea unui climat social mai echitabil și mai incluziv.

În același timp, facilitățile și măsurile de sprijin prevăzute de proiect pot încuraja angajatorii să investească în adaptarea locurilor de muncă și în dezvoltarea unor politici reale de incluziune profesională.

Pe termen mediu și lung, măsurile propuse pot genera efecte economice pozitive prin creșterea numărului de contribuabili activi, reducerea cheltuielilor sociale pasive și valorificarea potențialului profesional al persoanelor cu dizabilități.

Totodată, dezvoltarea unui sistem eficient de integrare profesională poate contribui la reducerea deficitului de forță de muncă existent în anumite sectoare economice și la creșterea responsabilității sociale a angajatorilor.

Prezenta reglementare poate avea și un impact pozitiv asupra imaginii României în ceea ce privește respectarea standardelor europene și internaționale privind incluziunea socială și protecția persoanelor vulnerabile.

5. Compatibilitatea cu legislația europeană

Proiectul de lege este compatibil cu principiile și obiectivele Uniunii Europene privind incluziunea socială, combaterea discriminării și integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități.

Inițiativa respectă principiile prevăzute de Strategia europeană pentru drepturile persoanelor cu dizabilități și contribuie la aplicarea obligațiilor asumate de România în materia accesului egal la piața muncii și a dezvoltării unui mediu profesional accesibil și incluziv.

ROMANIA

Totodată, măsurile de sprijin și facilitățile prevăzute de proiect sunt concepute în concordanță cu normele europene privind ajutorul de stat și susținerea ocupării forței de muncă pentru categoriile vulnerabile.

6. Concluzii

Prezenta inițiativă legislativă răspunde unei nevoi reale, urgente și de interes public major privind dezvoltarea unui sistem modern și eficient de incluziune profesională a persoanelor cu dizabilități, bazat pe participare activă, demnitate și egalitate de șanse.

În prezent, mii de persoane cu dizabilități din România se confruntă nu doar cu dificultăți medicale sau sociale, ci și cu bariere economice și profesionale care le limitează accesul real la piața muncii. Pentru foarte multe dintre aceste persoane, obținerea unui loc de muncă nu reprezintă doar o sursă de venit, ci o condiție esențială pentru independență, integrare socială și participare activă la viața comunității.

Din păcate, actualul model legislativ este construit într-o măsură prea mare pe obligații formale și mecanisme sancționatorii, fără a crea suficiente instrumente concrete prin care angajatorii să fie sprijiniți și încurajați să participe activ la integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități. În practică, mulți angajatori evită astfel de angajări din cauza costurilor administrative, a dificultăților privind adaptarea locurilor de muncă și a lipsei unor mecanisme eficiente de sprijin financiar și fiscal.

Această situație produce efecte sociale și economice profunde. Excluderea persoanelor cu dizabilități de pe piața muncii generează dependență socială, izolare și vulnerabilitate economică, în timp ce statul pierde resurse umane valoroase și capacitatea de a valorifica potențialul profesional al unor oameni care pot contribui activ la economie și la dezvoltarea societății.

Prezenta reglementare propune o schimbare de abordare în relația dintre stat, mediul economic și persoanele vulnerabile, prin trecerea de la un model bazat predominant pe obligații și sancțiuni la un model construit pe stimulare economică, sprijin activ și parteneriat social.

Integrarea profesională a persoanelor cu dizabilități nu trebuie privită exclusiv ca o obligație legală sau ca o simplă măsură de asistență socială. Ea reprezintă o investiție legitimă și necesară în capitalul uman, în dezvoltarea unei economii incluzive și în consolidarea unei societăți bazate pe respect, egalitate de șanse și solidaritate socială.

Prin facilitățile fiscale, subvențiile și măsurile de sprijin prevăzute de proiect, statul creează premisele unei implicări reale a angajatorilor în procesul de incluziune profesională. În același timp, proiectul urmărește reducerea birocrăției și dezvoltarea unor mecanisme mai accesibile și

ROMANIA

mai eficiente pentru adaptarea locurilor de muncă și menținerea pe termen lung în activitate a persoanelor cu dizabilități.

Impactul acestei reglementări depășește dimensiunea socială. Pe termen mediu și lung, creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități poate genera efecte economice pozitive importante prin reducerea dependenței de prestațiile sociale, creșterea numărului de contribuabili activi și diminuarea presiunii asupra sistemului public de asistență socială.

Totodată, inițiativa poate contribui la dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe incluziune și responsabilitate socială, în care angajatorii nu mai privesc integrarea persoanelor cu dizabilități ca pe o obligație formală, ci ca pe o componentă firească a unui mediu economic modern și echitabil.

Prezenta reglementare urmărește construirea unui mecanism echilibrat, constituțional și sustenabil, capabil să ofere persoanelor cu dizabilități șansa reală la independență profesională, autonomie financiară și participare activă la viața economică și socială a României.

O societate modernă nu se construiește doar prin dezvoltare economică, ci și prin capacitatea statului de a crea oportunități reale pentru persoanele vulnerabile. Modul în care un stat își tratează cetățenii aflați în situații dificile reflectă nivelul său real de dezvoltare și responsabilitate socială.

Prin această inițiativă legislativă, România poate face un pas important către un model social și economic mai incluziv, mai echitabil și mai responsabil, în care dreptul la muncă și șansa la o viață independentă devin realități accesibile pentru toate categoriile sociale.

Inițiator:

Deputat Gabriela PORUMBOIU
Grup Parlamentar UNIȚI pentru ROMÂNIA

ROMANIA

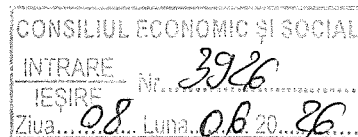
TABEL SEMNĂTURI
pentru susținerea

LEGII pentru stimularea incluziunii active pe piața muncii a persoanelor
cu dizabilități și susținerea angajatorilor care asigură integrarea profesională a
acestora.

Nr.	Nume	Partid	Semnătură
1.	GROZA CĂZIN FLORIN	UPR	
2.	NICOLAE DAN	UPR	
3.	MATEI SERGIU LUCIAN	UPR	
4.	FODOCA LIVIU IULIAN	NEAFILIAT	
5.	CHIRIȚA RAZVAN - MIREL	UPR	
6.	MATEI SERGIU LUCIAN	UPR	
7.	GHIȚA ROBERT - DANIEL	NEAFILIAT	
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

Inițiator:

Deputat Gabriela PORUMBOIU
Grup Parlamentar UNIȚI pentru ROMÂNIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru stimularea incluziunii active pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități și susținerea angajatorilor care asigură integrarea profesională a acestora

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I - Dispoziții generale

Art. 1 – Obiectul și scopul reglementării

(1) Prezenta lege reglementează măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă pentru persoanele cu dizabilități, prin acordarea unor facilități fiscale, financiare și administrative angajatorilor care asigură integrarea profesională și menținerea în activitate a acestora.

(2) Scopul prezentei legi îl reprezintă creșterea gradului de ocupare a persoanelor cu dizabilități, reducerea excluziunii sociale și dezvoltarea unui mecanism sustenabil de incluziune activă pe piața muncii.

Art. 2 – Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică angajatorilor din sectorul public și privat care încadrează în muncă persoane cu dizabilități în baza unui contract individual de muncă.

(2) Beneficiază de măsurile prevăzute de prezenta lege persoanele încadrate în grad de handicap, în condițiile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3 – Principii

Aplicarea prezentei legi se realizează cu respectarea următoarelor principii:

- a) egalitatea de șanse și nediscriminarea;
- b) incluziunea activă și integrarea profesională;

ROMANIA

- c) adaptarea rezonabilă a locului de muncă;
- d) proporționalitatea măsurilor de sprijin;
- e) utilizarea eficientă a fondurilor publice;
- f) stimularea angajării sustenabile și pe termen lung.

Art. 4 – Definiții

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

- a) persoană cu dizabilități – persoana încadrată în grad de handicap conform Legii nr. 448/2006;
- b) angajator – persoana juridică sau fizică autorizată care încheie contract individual de muncă potrivit legii;
- c) adaptare rezonabilă – modificările și ajustările necesare și adecvate care permit persoanei cu dizabilități exercitarea activității profesionale în condiții de egalitate;
- d) incluziune activă – ansamblul măsurilor destinate integrării și menținerii persoanelor cu dizabilități pe piața muncii.

CAPITOLUL II- Facilități fiscale și măsuri de sprijin pentru angajatori

Art. 5 – Facilități fiscale

(1) Angajatorii care încadrează în muncă persoane cu dizabilități beneficiază, în condițiile prezentei legi, de următoarele facilități:

- a) reducerea cu 50% a contribuției asiguratorii pentru muncă aferente persoanelor cu dizabilități angajate, pentru o perioadă de 24 de luni;
- b) deductibilitatea integrală a cheltuielilor efectuate pentru adaptarea locului de muncă, achiziția de echipamente asistive și tehnologii accesibile;
- c) deductibilitatea cheltuielilor aferente programelor de formare profesională dedicate persoanelor cu dizabilități.

(2) Facilitățile fiscale prevăzute la alin. (1) se acordă cu respectarea legislației naționale și europene în materia ajutorului de stat.

Art. 6 – Condiții de acordare

(1) Facilitățile prevăzute de prezenta lege se acordă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) contractul individual de muncă este încheiat pe durată nedeterminată;
- b) durata timpului de muncă este de minimum 4 ore pe zi;
- c) raporturile de muncă sunt menținute pentru o perioadă de minimum 24 de luni.

ROMANIA

(2) În situația încetării raporturilor de muncă din motive imputabile angajatorului înainte de expirarea termenului prevăzut la alin. (1) lit. c), facilitățile acordate se recuperează proporțional, potrivit normelor metodologice.

CAPITOLUL III - Subvenții și finanțare pentru incluziune profesională

Art. 7 – Subvenții pentru angajare

(1) Angajatorii beneficiază de o subvenție lunară acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, după cum urmează:

- a) 2.500 lei pentru persoanele încadrate în grad de handicap mediu;
- b) 3.000 lei pentru persoanele încadrate în grad de handicap accentuat sau grav.

(2) Subvenția se acordă pe o perioadă de maximum 24 de luni.

Art. 8 – Bonus pentru menținerea în activitate

(1) Angajatorii care mențin raporturile de muncă ale persoanelor cu dizabilități pentru o perioadă mai mare de 24 de luni beneficiază de un bonus de stabilitate în cuantum de 5.000 lei pentru fiecare persoană menținută în activitate.

(2) Condițiile și procedura de acordare se stabilesc prin normele metodologice de aplicare.

Art. 9 – Finanțarea adaptării locului de muncă

(1) Statul poate finanța, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație, până la 90% din costurile aferente:

- a) adaptării spațiilor de lucru;
- b) achiziției de echipamente asistive;
- c) implementării tehnologiilor necesare desfășurării activității profesionale.

(2) Procedura de evaluare și aprobare a solicitărilor se stabilește prin normele metodologice și nu poate depăși 30 de zile lucrătoare de la depunerea documentației complete.

CAPITOLUL IV - Formare profesională și integrare activă

Art. 10 – Programe de formare profesională

(1) Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, prin instituțiile competente, poate finanța programe de calificare, recalificare și perfecționare profesională dedicate persoanelor cu dizabilități.

(2) Angajatorii care participă la programele prevăzute la alin. (1) pot beneficia de vouchere de formare profesională și de facilități fiscale pentru cheltuielile aferente.

ROMANIA

CAPITOLUL V - Măsurile de stimulare a incluziunii

Art. 11 – Mecanisme alternative de conformare

(1) Angajatorii care nu îndeplinesc obligația prevăzută de Legea nr. 448/2006 privind încadrarea persoanelor cu dizabilități pot direcționa sumele datorate către:

- a) programe de integrare profesională a persoanelor cu dizabilități;
- b) unități protejate autorizate;
- c) organizații neguvernamentale acreditate care desfășoară activități de incluziune profesională.

(2) Modalitatea de utilizare și verificare a sumelor prevăzute la alin. (1) se stabilește prin normele metodologice.

Art. 12 – Stimularea angajatorilor performanți

(1) Angajatorii care depășesc pragul minim de încadrare prevăzut de lege beneficiază, în condițiile stabilite prin legislația specifică, de:

- a) facilități fiscale suplimentare;
- b) criterii de departajare favorabile în cadrul procedurilor de achiziții publice care includ componentă socială.

CAPITOLUL VI - Obligații și sancțiuni

Art. 13 – Obligațiile angajatorilor

Angajatorii beneficiari ai măsurilor prevăzute de prezenta lege au următoarele obligații:

- a) să asigure condiții adecvate și accesibile de muncă;
- b) să respecte obligațiile asumate pentru menținerea raporturilor de muncă;
- c) să transmită anual date privind aplicarea măsurilor de incluziune profesională.

Art. 14 – Sancțiuni

(1) Utilizarea nelegală sau frauduloasă a facilităților și subvențiilor prevăzute de prezenta lege atrage:

- a) recuperarea sumelor acordate;
- b) plata accesoriilor fiscale potrivit legii;
- c) interdicția accesării facilităților pentru o perioadă de 5 ani.

(2) Constatarea și aplicarea sancțiunilor se realizează de către instituțiile competente potrivit legii.

ROMANIA

CAPITOLUL VII - Dispoziții finale

Art. 15

Prezenta lege completează dispozițiile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 16

În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul aprobă normele metodologice de aplicare.

Art. 17

Prezenta lege intră în vigoare la 120 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

**Președintele Camerei Deputaților,
Sorin-Mihai GRINDEANU**

**Președintele Senatului,
Mircea ABRUDEAN**

Inițiator:

**Deputat Gabriela PORUMBOIU
Grup Parlamentar UNIȚI pentru ROMÂNIA**